



T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 19761
Tarih : 29-06-2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 29/06/2022 14:17
Sayı: E-120.10-1041026



TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Hükümetler arası İklim Değişikliği Raporunda artan emisyonların insanlar ve çevre için oluşturduğu risklere dikkat çekilerek "iklim değişikliğinin insan refahı ve gezegenin sağlığı için bir tehdit oluşturduğu" vurgulandı. İklim krizine ve hükümetin izlediği çevre politikalarına bağlı olarak ülkemizde yaşanan sel olaylarında ve doğal afetlerde sıkça can kaybı ve ekonomik kayıp yaşanmaktadır. Sel vb. doğal afetlerin önlenmesi amacıyla bir Araştırma Komisyonu kurulmasını ve bu hususta Anayasa'nın 98'inci İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

Av. Abdullah Koç
HDP Ağrı Milletvekili

GEREKÇE

Hükümetler arası İklim Değişikliği Paneli Raporunda Türkiye'ye ilişkin bulgular da yer aldı. Aşırı sıcaklıkların Türkiye'de can ve önemli ekonomik kayba neden olacağına dikkat çekilerek Türkiye'nin aşırı hava olaylarına karşı Avrupa'nın en kırılgan ülkesi olduğu belirtildi. Raporda emisyonların önemli ölçüde azaltılması halinde dahi Avrupa'da aşırı sıcaklıklar sonucu gerçekleşen ölüm sayısının 2050 yılına gelindiğinde yılda 30 bin ölüme neden olacağı tespit edildi. Bu vakaların büyük kısmının Avrupa'nın, Türkiye'nin dahil olduğu bölgelerinde meydana gelmesi öngörülüyor.

15 Temmuz 2021'de Rize'nin Ardeşen ilçesinde etkili olan sağanak ve yanlış kentleşme nedeniyle 5 kişi yaşamını yitirdi, 3 kişi kayboldu, 4 kişi de yaralandı. Sağanak nedeniyle dereler taşıp yolları kapatırken bazı evlerin zemin ve bodrum katlarını su bastı. 22 Temmuz 2021'de Rize ve Artvin bölgesinde gece başlayan sağanak yağış sabah itibariyle sel ve taşkınlara neden oldu. Bir yurttış çektiği videoda HES'lere tepki gösterirken "HES patladı, böyle oldu." Diyerek dikkatlerimizi yeniden HES'lere çevirdi. 31 Temmuz 2021'de Van'ın Başkale ilçesine bağlı Esenyamaç ve Mutluşar köylerinde yaşanan sel felaketinde ağır hasar meydana geldi. Yüzlerce hayvan telef olurken, tarım arazileri sular altında kaldı. Sel nedeniyle 5 evin yıkıldığı mahallede suya kapılan Kader Yurtseven, akrabaları tarafından kurtarıldı.

11 Ağustos 2021'de Karadeniz Bölgesi'nin Batı Karadeniz bölümünde etkili olan aşırı yağış sonucu meydana gelen sel, su baskını ve heyelanlarda Kastamonu, Sinop ve Bartın illerini etkileyen sellerde toplam 82 kişi hayatını kaybetti, 228 kişi ise yaralandı. Batı Karadeniz'deki sel felaketinde en çok etkilenen Kastamonu'nun Bozkurt ilçesi oldu. Ezine Çayı'nın taşmasıyla birlikte meydana gelen sel ve su baskınları sonucu su seviyesi bazı yerlerde 4 metreye kadar yükseldi. Araçlar sel sularında sürüklendi. Dere yatağına kurulan iki yüksek katlı bina yıkıldı.

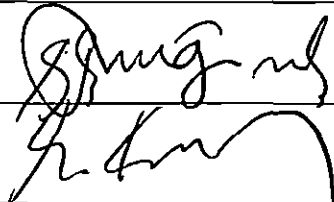
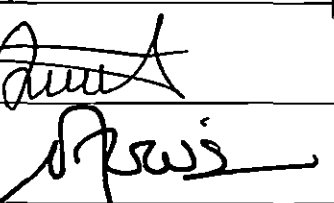
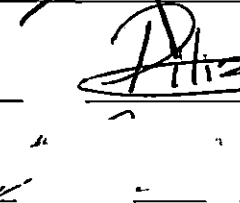
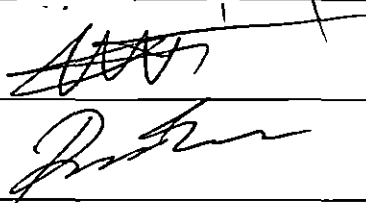
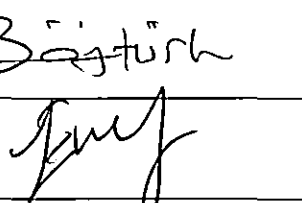
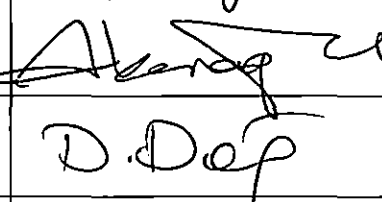
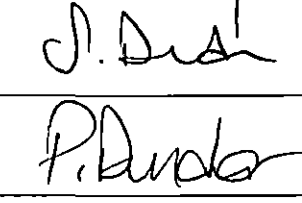
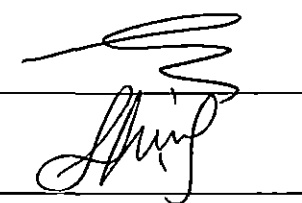
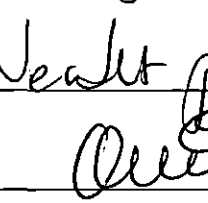
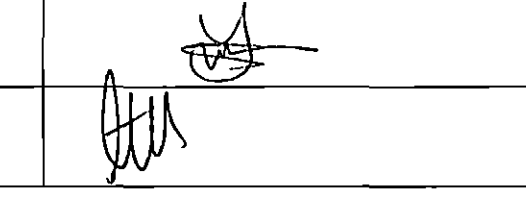
14 Haziran 2022'de 15 ilde aşırı yağış sonrası meydana gelen sellerde birçok ev ve iş yerini su bastı, yollar trafiğe kapandı. Bu sel felaketinde Ankara'da 4 kişi yaşamını yitirmiştir. 27 Haziran 2022'de, AFAD'ın uyarıda bulunduğu altı ilden biri Kastamonu olurken diğerleri ise Sinop, Bartın, Karabük, Zonguldak ve Düzce oldu. Kastamonu'nun İnebolu ve Bozkurt ilçelerinde sağanağın ardından taşan çaylar nedeniyle su baskınları oluştu. İlçede gece saatlerinden bu yana etkili olan sağanak nedeniyle İnebolu Çayı taşı. Taşan çay, çevredeki kameriyelere, dinlenme alanlarına ve Üreticiden Tüketiciye Köylü Pazarı'na zarar vererek köprüleri yıktı. Taşkın nedeniyle ilçedeki bazı evlerin alt katları su altında kaldı. Bartın'ın Kozcağz beldesinde sağanak nedeniyle ev ve iş yerlerinin zemin katlarını su bastı. Etkisini sürdüren sağanağın ardından merkeze bağlı Kozcağz beldesinden geçen Avu Deresi'nin taşması sonucu sokak ve caddeler su altında kaldı. Birçok iş yeri ile evlerin zemin ve bodrum katlarını da su bastı. Yine aynı tarihte, İnebolu'da Söke çayı taşı, köprüler yıkıldı, ev ve işyerlerini su bastı.

28 Haziran 2022'de Iğdır'ın Aralık ilçesi ile Ağrı Dağı eteğinde etkili olan yağış sele neden oldu. Sel, Ağrı Dağının eteklerindeki taşları ve toprakları dağın eteğindeki köyler ile ilçe merkezine götürdü. Sel ile gelen kaya parçaları nedeniyle Iğdır-Nahçıvan karayolu da ulaşma

kapandı. İlçeye bağlı Yukarı Topraklı köyü, Yenidoğan köylerinde evler sular altında kaldı. Aynı saatlerde Ağrı Doğubayazıt ilçesinde de sel suları hem Gürbulak Gümrük Kapısı'nda hem de ilçeye bağlı Karabulak ve Gürbulak köylerinde etkili oldu. Sel sonrası köylerdeki evler sel suları altında kaldı.

Ormanların hızla yok edilmesi, dere yataklarının ve vadilerin şantiye haline gelmesi, yol inşaatı için su yataklarının daraltılması, yok edilmesi veya duvarlarla suyun geçiş alanlarının engellenmesi ülkede yaşanan sel tahribatının başlıca nedenleridir. İklim değişikliği sonucu ortaya çıkan hava sıcaklıklarında ani değişim ve aşırı yağışların doğa tahribatı ve çarpık kentleşme ile birleşmesinin sonuçlarını yaşıyoruz. Yıllardır Karadeniz Sahil Yolu ile başlayan HES'lerle, taş ocaklarıyla devam eden rant ve talan politikaları yüzünden sel felaketleri bitmek bilmiyor.

İklim krizine ve hükümetin izlediği çevre politikalarına bağlı olarak ülkemizde yaşanan sel olaylarında ve doğal afetlerde sıkça can kaybı ve ekonomik kayıp yaşanmaktadır. Sel vb. doğal afetlerin önlenmesi amacıyla bir Araştırma Komisyonu kurulmasını ve Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

1	MAHMUT TOĞRUL	GAZİANTEP	
2	EROL KATIRICIOĞLU	İSTANBUL	
3	AYŞE SÜRÜCÜ	ŞANLIURFA	
4	MEHMET RUŞTU TIRYAKI	BATMAN	
5	FİLİZ KERESTECİOĞLU	ANKARA	
6			
7	GARO PAYLAN	DİYARBAKIR	
8	RIDVAN TURAN	MERSİN	
9	BERDAN ÖZTÜRK	AĞRI	
10	OYA ERSOY	İSTANBUL	
11	ALİ KENANOĞLU	İSTANBUL	
12	DERSİM DAĞ	DİYARBAKIR	
13	SAİT DEDE	HAKKARİ	
14	PERO DUNDAR	MARDİN	
15	SIDIK TAŞ	SİİRT	
16	HÜSEYİN KAÇMAZ	ŞIRNAK	
17	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	
18	MUAZZEZ ORHAN IŞIK	VAN	
19	ZÜLEYHA GÜLÜM	İSTANBUL	
20	TAYİP TEMEL	VAN	